

Memòria d'activitats de
l'Associació Catalana
de Comunicació
Científica (ACCC)

Any 2023

Sumari

1. Presentació	2
1.1. Estructura.....	2
1.2. Objectius	4
2. Comitès, organitzacions, subvencions i entitats col·laboradores	5
2.1. Comitès i organitzacions	5
2.2. Entitats Col·laboradores.....	6
2.3. Subvencions, ajuts i participació d'altres entitats associades a projectes.....	8
2.4. Projectes amb entitats col·laboradores	9
3. Serveis digitals de l'ACCC	10
3.1. El web de l'ACCC: www.accc.cat	10
3.2. Newsletter: Els Papers de l'ACCC	11
3.2. Llista de distribució de l'ACCC	11
3.3. L'ACCC a les xarxes socials	11
4. Activitats 2022	13
4.1. Post del soci	13
4.2. Comunicats	14
4.3. Esdeveniments.....	15
4.4. Iniciatives	19
PerCientEx	19
X(p)rimenta	20
Il·lustraciència	21
Buscaciència	23
Premis de Divulgació Científica ACCC	23
4.5. Grup de divulgació científica EspaiNANO.....	24
4.6. Grup de perspectiva de gènere en la ciència	27
4.7. Grup de política científica i comunicació (POLCICOM)	29

1. Presentació

L'Associació Catalana de Comunicació Científica (ACCC) té el seu origen l'any 1990, quan es constitueix com a associació sense ànim de lucre i entitat professional, a partir de la iniciativa de persones dedicades al periodisme, la comunicació i la ciència interessades en la divulgació de la ciència. Des de llavors i fins al dia d'avui, s'ha consolidat com a associació que agrupa professionals de la comunicació científica, el periodisme especialitzat, la ciència, la divulgació i l'edició amb interès en la comunicació social de la ciència, la tecnologia, la salut i el medi ambient.

L'Associació s'adreça especialment a professionals de l'àmbit cultural i lingüístic català, així com a les entitats, institucions i empreses que tinguin la seu a Catalunya. Actualment, l'ACCC té més de 350 membres, repartits a parts iguals entre professionals de la comunicació i de la ciència. Des de la seva fundació, han presidit l'ACCC Vladimir de Semir, Luís Ángel Fernández Hermana, Joaquim Elcacho, Mercè Piqueras, Cristina Ribas, Raül Toran i, actualment, Rubén Permuy.

L'ACCC té la seu fiscal al Col·legi de Periodistes de Catalunya (CPC), del qual una part significativa dels seus membres en són socis.

L'ACCC forma part de la Federació d'Entitats de Vil·la Urània, que cogestiona aquest centre cívic de Barcelona i el seu equipament, amb una important vessant de divulgació científica, des de maig del 2017. Ho fa juntament amb l'Ajuntament de Barcelona i els tècnics d'una empresa concessionària. És l'espai on l'ACCC organitza la majoria dels seus actes com a part de la seva comissió d'activitats de divulgació científica.

1.1. Estructura

L'ACCC s'organitza al voltant de l'Assemblea General, òrgan sobirà que es reuneix un cop l'any i a la qual poden assistir tots els seus socis i sòcies amb veu i vot. Els membres de la Junta directiva, l'òrgan que gestiona l'Associació, es reuneixen amb periodicitat mensual durant tot l'any. Els seus membres es renoven cada dos anys i són elegits pel vot directe dels associats. La junta està organitzada en vocalies, que atenen els diferents aspectes de la comunicació científica i les activitats de l'ACCC.

Composició de la Junta directiva, a partir de l'Assemblea de l'any 2023:

Càrrec	Responsable
Presidència	Rubén Permuy, Periodista. Comunicador científic. Tècnic de Comunicació de la Recerca i Mitjans (UCC+i) a l'Àrea de Comunicació de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC).
Vicepresidència	Anna May, Comunicadora científica. Responsable de la UCC+i a l'Institut de Ciència de Materials de Barcelona (ICMAB-CSIC).

Secretaria general i Vocalia de Perspectiva de Gènere en la Ciència	Estibaliz Urarte, Comunicadora científica a l'Àrea de Participació del Pacient en la Investigació de la Fundació Sant Joan de Déu.
Tresoreria i Vocalia d'Emprenedoria	Jordi Balaguer, Divulgador científic autònom.
Vocalia d'Activitats Divulgatives	Jordi Díaz, Comunicador científic a Nanodivulga de la Universitat de Barcelona (UB). Responsable del grup de NanoCiència.
Vocalia de Relacions Internacionals	Miquel Sureda, Físic. Divulgador científic. Professor i investigador de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC).
Vocalia Territorial de Girona	Sílvia Simon, Investigadora. Professora. Divulgadora científica a la Universitat de Girona.
Vocalia Territorial de Tarragona	Montserrat Cartaña, Comunicadora a ComCiència. Unitat de Cultura Científica i la Innovació (UCC+i) i al Gabinet de Comunicació i Relacions Externes de la Universitat Rovira i Virgili (URV).
Vocalia Territorial de Lleida	Meritxell Soria, Responsable de comunicació a la UCC+i de l'Institut de Recerca Biomèdica de Lleida (IRBLleida).
Vocalia de la Llista de Distribució	Mireia Ortega, Doctora en Biomedicina i <i>Lab Manager</i> a l'Institut de Recerca Biomèdica August Pi i Sunyer (IDIBAPS).
Vocalia Jurídica	Jaume Estruch, Editor científic.
Vocalia de Política Científica	Marta Pulido, Química i doctora en biomedicina. Comunicadora científica.
Vocalia d'Educació	José Antonio Padilla, Professor i investigador a la UB. Divulgador científic.
Vocalia de relacions amb les UCC+i	Cristina Mallo, Comunicadora a ComCiència. Unitat de Cultura Científica i la Innovació (UCC+i) i al Gabinet de Comunicació i Màrqueting de la URV.

Secretaria Tècnica i Responsable de Comunicació (UCC+i) – Miriam Rivera, biòloga humana i comunicadora científica; Maite Guilera, historiadora de la ciència i comunicadora científica.

Gestió de projectes – Raül Toran, físic i comunicador científic, divulgador científic d'ISGlobal i gestor de projectes divulgatius.

1.2. Objectius

L'ACCC té com a finalitats:

- Comunicar els temes científics, tecnològics, mèdics i ambientals d'actualitat i interès per al públic en general; promoure la presència adequada d'aquest tipus d'informacions en els mitjans de comunicació, així com estimular la formació i dedicació dels periodistes i altres comunicadors en aquest camp.
- Vetllar per la independència i l'objectivitat dels continguts informatius i per la llibertat d'expressió en el camp de la comunicació científica.
- Facilitar el diàleg, les relacions i l'accés a les fonts informatives i promoure activitats de caràcter informatiu.
- Facilitar les reunions entre els seus socis i sòcies i les persones i entitats que tinguin coneixements o materials d'interès per a l'Associació.
- Promoure la relació entre els professionals de la comunicació i els professionals de la ciència.
- Promoure l'ús del català en l'àmbit de la comunicació científica.

Com a objectius complementaris, l'Associació es proposa:

- Facilitar la formació permanent dels associats.
- Incentivar el debat i l'autocrítica entre els comunicadors de la ciència.

2. Comitès, organitzacions, subvencions i entitats col·laboradores

2.1. Comitès i organitzacions

L'ACCC és membre de les següents entitats internacionals:

Federació Mundial de Periodisme Científic (World Federation of Science Journalists, WFSJ)

L'ACCC n'és membre des de 2005. La WFSJ promou les relacions internacionals entre professionals del periodisme científic, desenvolupa projectes de formació per a països en vies de desenvolupament, col·labora en la selecció de periodistes per participar com a observadors en campanyes de recerca internacional, i organitza cada tres anys un congrés de periodisme científic en la inscripció del qual els membres de les associacions integrades a la WFSJ –com ara l'ACCC– gaudeixen d'un descompte especial i poden tenir accés a beques per assistir-hi. www.wfsj.org

Unió Europea d'Associacions de Periodistes Científics (European Union of Science Journalists Associations, EUSJA)

Des de 2007, l'ACCC és membre d'aquesta entitat integrada per associacions de més de 20 estats europeus i amb seu a Estrasburg. Una reforma dels estatuts de l'EUSJA, que només admetia una associació per estat –en el cas d'Espanya, era l'Asociación Española de Comunicación Científica (AEC2)– va fer possible la incorporació també de l'ACCC. Els principals objectius de l'EUSJA són promoure la relació entre els professionals del periodisme científic i tecnològic i eliminar les barreres entre la comunitat científica internacional i la societat. Els membres de les societats que la integren poden tenir accés a beques per a viatges d'estudi i per participar en activitats relacionades amb el periodisme científic. L'ACCC participarà a la seva assemblea general del 2023, a Milà, el 27 de gener. www.eusja.org

Xarxa Estatal d'Unitats de Cultura Científica i Innovació, UCC+i

L'ACCC és membre de la xarxa UCC+i des del 2010. Les UCC+i, segons indica la Fundación Española para la Ciencia y la Tecnología (FECYT), entitat que les gestiona, són «un dels principals agents en la divulgació de la ciència i la innovació a Espanya, i constitueixen un servei clau per millorar i incrementar la formació, la cultura i els coneixements científics dels ciutadans». L'ACCC va renovar el segell UCC+i l'any 2021. www.fecyt.es/es/info/que-son

Confederación Española de Sociedades Científicas (COSCE)

L'ACCC és membre de la COSCE des del maig de 2012. La confederació té com a objectius contribuir al desenvolupament científic i tecnològic del país; actuar com a interlocutor

qualificat i unificat, tant davant de la pròpia societat civil com davant el seus poders públics representatius en assumptes que afectin la ciència; promoure el paper de la ciència i contribuir a la seva difusió com un component necessari i imprescindible de la cultura. Més de 70 societats científiques formen aquesta entitat que representa més de 33.000 científics. www.cosce.org

L'ACCC participa en els següents comitès i organitzacions:

Comitè organitzador de la Setmana de la Ciència a Catalunya

Coordina la Fundació Institució Catalana de Suport a la Recerca. www.setmanaciencia.org

Consell Català de Comunicació Científica (C4)

Entre els seus integrants, hi ha membres de la junta directiva de l'ACCC. Raül Toran, gestor de projectes de l'ACCC, és vicepresident de la comissió permanent del C4, i Jaume Estruch, vocal jurídic de l'ACCC, és president del C4. www.cquatre.cat

Cens d'entitats de foment de la llengua catalana

Un total de 120 entitats formen part del Cens d'entitats de foment de la llengua catalana que va crear la Generalitat de Catalunya el 2002. Entre les associacions i fundacions que formen part del Cens es troba l'ACCC. El Cens agrupa entitats que duen a terme activitats per fomentar la llengua catalana, dins del seu àmbit d'actuació. S'entén per foment de la llengua catalana la realització d'accions que promouen actituds positives envers el català o tendeixen a incrementar-ne el coneixement o l'ús entre la població en general o en col·lectius concrets. llengua.gencat.cat

Plataforma per la Qualitat de l'Aire

Entitat creada el 2015 i formada per una seixantena d'organitzacions per coordinar accions i propostes per aconseguir els canvis socials i polítics necessaris per impulsar les mesures estructurals per fer efectiu el dret a respirar un aire net. www.qualitatdelaire.org

Barcelona + sostenible

Xarxa d'organitzacions que, amb la signatura del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat, assumeixen la seva coresponsabilitat en la construcció d'una Barcelona més sostenible i es comprometen a contribuir-hi, cadascuna des del seu àmbit. www.sostenibilitatbcn.cat

Federació d'Entitats del centre cívic Vil·la Urània

L'ACCC forma part de la Federació d'Entitats de Vil·la Urània, a través de la qual organitza diverses activitats i taller de divulgació científica incloses en els programa del centre cívic, dirigits tant a professionals com a públic general. <https://ajuntament.barcelona.cat/ccivics/vil.laurania/p/30690/que-es>

2.2. Entitats Col·laboradores

Els estatuts de l'ACCC preveuen la figura de l'entitat col·laboradora, que són institucions i empreses que contribueixen al manteniment de l'Associació, donant-li suport corporatiu i econòmic, mitjançant aportacions econòmiques anuals que fixa la Junta directiva.

Entitats Col·laboradores l'any 2023:

Ciment Català

Fundació Agbar

Fundació BBVA

Fundació Catalana per la Recerca i la Innovació (FCRI)

Fundació "la Caixa"

Fundació Psittacus

Institut de Recerca Contra la Leucèmia Josep Carreras

Universitat Internacional de València

Beneficis de les entitats col·laboradores

- Fer constar la seva qualitat d'entitat col·laboradora de l'ACCC en les seves comunicacions.
- Rebre tota la informació ordinària i convocatòries corrents que la Junta Directiva dirigeix als associats.
- Assistir a l'Assemblea General Ordinària de l'ACCC, amb veu, però sense vot.
- Tenir accés preferencial, respecte d'altres entitats no col·laboradores, a l'hora de proposar, organitzar i patrocinar actes de l'ACCC.
- Constar públicament com a entitat col·laboradora en les comunicacions de l'ACCC, que es distribuïxin entre els 380 socis i les 700 persones (periodistes i divulgadors científics) que estan inscrites a la llista de l'ACCC (un 4,4 % més que l'any passat) a data de 21 de desembre de 2023.
- Constar públicament com a entitat col·laboradora de l'ACCC a la pàgina d'inici del l'ACCC.
- Constar en els anuncis de les activitats organitzades conjuntament.
- Publicar els avisos de les seves activitats i notes de premsa a la llista de distribució de l'ACCC.
- Poder fer constar la seva qualitat d'entitat col·laboradora de l'ACCC en les seves comunicacions empresarials.
- Rebre assessorament tècnic per a tasques de comunicació científica.
- Rebre assessorament per contactar altres membres del món de la comunicació científica en medi ambient, salut, ciència i tecnologia.

2.3. Subvencions, ajuts i participació d'altres entitats associades a projectes

- La Universitat Pompeu Fabra (UPF) i la Universitat de Vic - Universitat Central de Catalunya (UVic-UCC) concedeixen als socis i sòcies de l'ACCC un descompte del 10 % en la matrícula del Màster de Comunicació Científica, Mèdica i Ambiental i en el Postgrau en Comunicació Científica respectivament. <https://www.accc.cat/fer-se-soci/>
- L'agència de comunicació científica Laniakea Management and Communication ofereix un 25% de descompte en el seu curs online de comunicació científica als socis de l'ACCC. <https://www.laniakeacommunication.com/divulgacioncientifica/>
- El Col·legi de Periodistes de Catalunya ofereix un 12 % de descompte permanent en totes les seves formacions als membres de l'ACCC. <https://www.accc.cat/2021/05/05/els-membres-de-laccc-gaudiran-de-descompte-en-els-cursos-formatius-del-collegi-de-periodistes-de-catalunya/>
- La revista de divulgació científica *Mètode* dona a escollir als membres de l'ACCC entre dues ofertes especials: o bé la subscripció vigent, que inclou els quatre números publicats al llarg de l'any, o bé quatre revistes de temàtica de comunicació científica. En qualsevol cas, a més d'això, els membres de l'ACCC reben dos llibres de la col·lecció *Monografies Mètode*. <https://www.accc.cat/2021/05/10/oferta-en-la-subscripcio-de-la-revista-de-divulgacio-cientifica-metode-un-nou-avantatge-pels-membres-de-laccc/>
- L'associació de comunicació científica Portuguesa, SciComPt, organitza un congrés anual en el qual els membres de l'ACCC disposen d'una tarifa especial al mateix preu que els socis portuguesos.
- Les Jornades de Divulgació Innovadora de Saragossa (D+i) ofereixen dues invitacions a membres de la Junta i cinc entrades a membres estudiants i en situació d'atur de l'ACCC.
- L'EUSJA, a la qual pertany l'ACCC, va oferir beques per a periodistes científics, per assistir a la Falling Walls Science Summit Berlin, al Lindau Nobel Laureate Meeting i al Heidelberg Laureate Forum. Les beques havien de servir per cobrir les despeses d'allotjament.
- L'organització del Science Journalism Forum va concedir 15 entrades gratuïtes per a membres de l'ACCC per accedir al congrés i descomptes del 50 %.
- Durant el 2023, l'ACCC ha col·laborat amb el projecte *Il·lustraciencia*, coordinat pel Museo Nacional de Ciencias Naturales (MNCN-CSIC), amb la col·laboració de l'ACCC. Les seves successives edicions han tingut gran impacte i s'han pogut portar a diverses ciutats (Barcelona, Madrid, València, etc.).
- L'ACCC compta, des del 2020, amb finançament europeu del programa SWAFS (Science With and For Society) per desenvolupar el projecte *ENJOI (ENgagement and JOurnalism Innovation for Outstanding Open Science Communication)* de periodisme i comunicació científica d'excel·lència, basat en el bagatge de *PerCientEx*, i establir uns criteris definits per detectar-los, i unes bones pràctiques en la formació de periodistes a nivell europeu, amb l'ajut de la ciutadania.
- L'ACCC forma part d'un consorci que compta, des del 2022, amb un cofinançament del programa de recerca i innovació Horizon Europe de la Unió Europea sota el projecte *NitRecerCat* (101061189) per desenvolupar la *Nit de la Recerca a Catalunya (European Researchers Night)*.

- L'ACCC va oferir entre 20 i 25 places per a membres i acompanyants a la visita guiada de l'exposició temporal *Dinosaures de la Patagònia* al Museu de la Ciència – CosmoCaixa.

2.4. Projectes amb entitats col·laboradores

Durant el 2023, l'ACCC ha dut a terme els següents projectes de col·laboració amb les seves entitats col·laboradores:

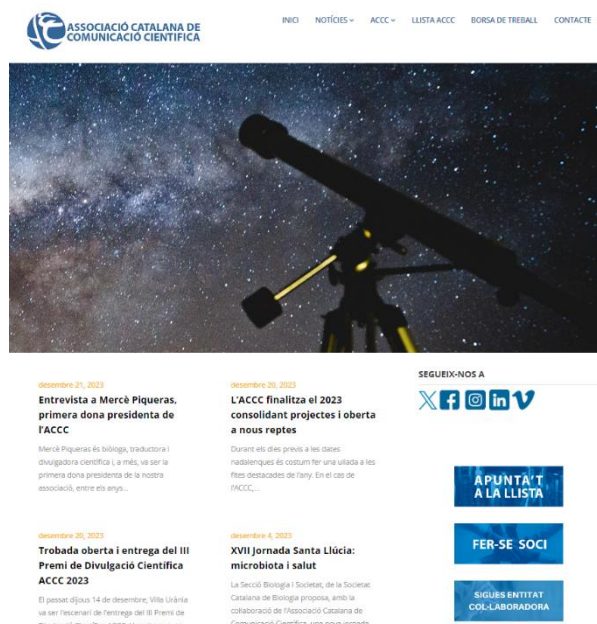
- Ha continuat amb la col·laboració amb la Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació (FCRI) en la preparació del projecte *X(p)rimenta*, premi per incentivar a l'alumnat a desenvolupar experiments per tal de comprendre els principis científics i tecnològics mitjançant la pràctica del mètode científic. www.recercaenaccio.cat
- De la mateixa manera, tot donant suport a l'FCRI, l'ACCC fa cada any difusió de la Setmana de la Ciència, que al 2023 s'ha celebrat entre el 10 i el 19 de novembre.
- Ha col·laborat en el plantejament, organització, gestió i realització del cicle d'entrevistes *#LiveTalks* amb el Museu de la Ciència – CosmoCaixa. S'han realitzat 10 col·loquis entre gener i desembre amb grans experts i expertes en diferents temes d'actualitat científica i també amb grans divulgadors.
- L'any 2023 va continuar tornar a convocar el Premi de Periodisme en Salut coorganitzat amb la Fundació Dr. Antoni Esteve.

3. Serveis digitals de l'ACCC

3.1. El web de l'ACCC: www.accc.cat

Els principals serveis i informació que ofereix el web de l'ACCC al seu espai web són:

- Presentació del l'ACCC.
- Versió digital de les publicacions de l'ACCC, com el butlletí mensual *Els papers de l'ACCC*.
- Memòries anuals de l'ACCC.
- Articles guanyadors de les diferents edicions del Premi Joan Oró a la Divulgació de la Recerca Científica (tots els articles premiats i accèssits des de la primera edició).
- Notícies d'actualitat en l'àmbit de la comunicació científica a Catalunya.
- Agenda de les reunions, conferències, trobades i altres activitats relacionades amb la ciència i la comunicació científica.
- Cròniques d'activitats organitzades per l'ACCC o en les quals hi ha participat.
- Accés a la llista de distribució de l'ACCC.
- Accés als portals dels seus projectes estrella, com *Il·lustraciència*, *Buscaciència*, *PerCientEx*, *CientíficArt* o *Científiques Catalanes 2.0*.
- Vídeos de les activitats de l'ACCC.
- Enllaços d'interès en comunicació i divulgació científica.
- Directori de socis i sòcies.
- Borsa de treball.
- Accés als perfils de Facebook, Twitter, Instagram, Youtube i Vimeo de l'ACCC.
- Accés a documents i enllaços d'interès.

3.2. Newsletter: Els Papers de l'ACCC

L'ACCC renova Junta Directiva i presenta nous projectes de cara al 2023
El passat 20 de març es va celebrar la XXXa Assemblea General de l'Associació Catalana de Comunicació Científica (ACCC) al Col·legi de Periodistes de Catalunya

L'ACCC va impulsar aquest butlletí digital mensual informatiu per als seus membres, amb les últimes notícies, esdeveniments, premis i beques en l'àmbit de la comunicació científica. Aquest butlletí també dona visibilitat als posts dels socis i de les entitats col·laboradores, així com dels avantatges de formar part de l'Associació. <https://www.accc.cat/butlletins/>

Vista de la capçalera i notícia de portada de la 55ª edició dels *Papers de l'ACCC* (Març del 2023)

3.2. Llista de distribució de l'ACCC

L'ACCC té una llista de distribució per correu electrònic a la qual estan subscrits molts socis i sòcies i altres professionals de la ciència i la comunicació científica. La inscripció és oberta a tothom que tingui interès per la comunicació de la ciència.

El nombre de membres de la llista el 21 de desembre del 2023 era de 679 (un 4,4 % més que al 2022).

La funció principal de la llista és servir de canal de comunicació i de debat professional ràpid i eficaç, que permeti difondre comunicats de premsa i anuncis d'activitats de diverses institucions, alhora que actua com a fòrum de debat sobre temes diversos relacionats amb la ciència i la seva comunicació.

Algunes publicacions i programes de ràdio o televisió habitualment envien a la llista per avançat el resum dels seus productes de comunicació científica. També hi arriben les notes de premsa de centres de recerca (públics i privats), universitats, societats científiques, acadèmies o parcs científics i tecnològics, i centres de divulgació, com ara museus o associacions.

Durant el 2023, es van crear a la llista de distribució de l'ACCC 856 noves converses (un 34% més que al 2022).

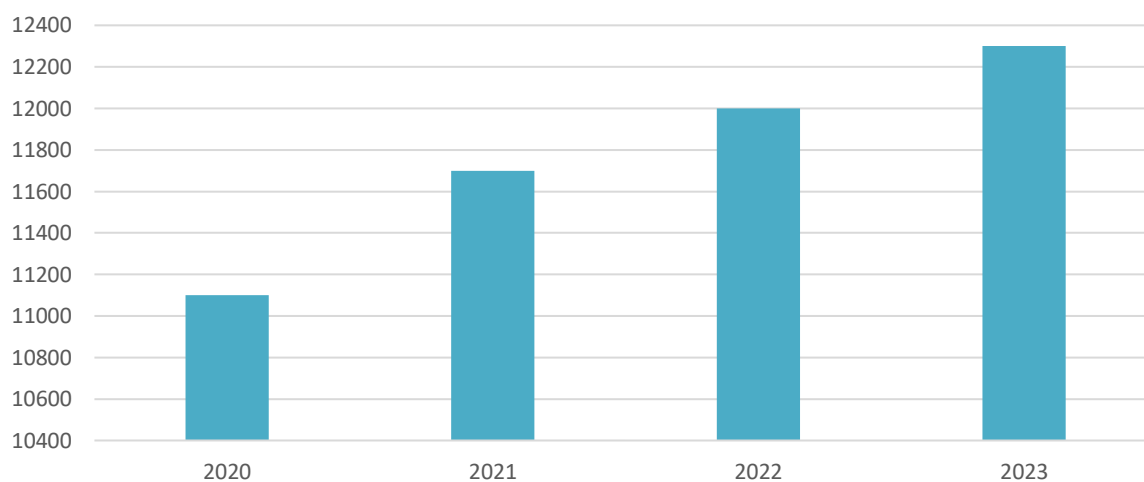
La informació per subscriure's a la llista es troba a l'adreça: <https://www.accc.cat/llista-de-laccc/>

3.3. L'ACCC a les xarxes socials

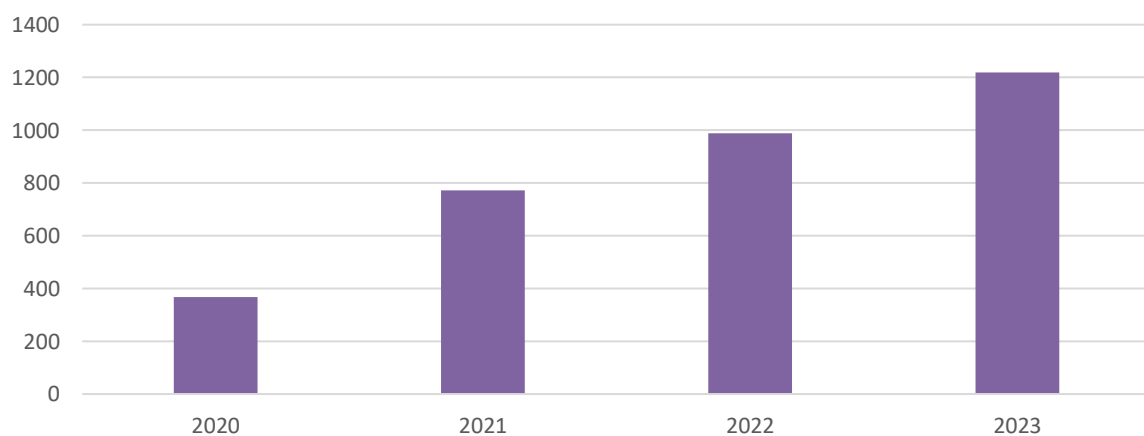
L'Associació disposa, a data 21 de desembre de 2023, d'un perfil de Facebook amb més 2.500

seguidors, un perfil de Twitter amb 12.310 seguidors, un de LinkedIn amb 1.962 seguidors i un d'Instagram amb 1.218 seguidors.

Nombre de seguidors de Twitter / X als últims 4 anys

Nombre de seguidors a Instagram en els últims 4 anys

4. Activitats 2023

4.1. Post del soci

Es tracta d'un text que el soci de l'ACCC elabora expressament sobre un tema que pugui ser d'interès per a la resta de membres de l'ACCC i per a altres comunicadors i divulgadors científics. A banda de text, aquests posts poden incloure imatges o altres arxius associats. La redacció té un caràcter divulgatiu i se signa amb el nom de l'autor del post. A més, l'autor suggereix un parell de piulades per publicar al Twitter de l'ACCC i també proposa una publicació per a la pàgina de Facebook de l'associació.

02/01/2023 | *Eudald Carbonell, comunicador per militància*

Aprofitant que l'arqueòleg Eudald Carbonell va impartir al desembre de 2022 la seva última classe com a catedràtic de Prehistòria a la Universitat Rovira i Virgili, a Tarragona, la sòcia i antiga vocal territorial del Tarragona de la Junta de l'ACCC Cinta S. Bellmunt, va oferir un repàs del seu paper com a comunicador de la ciència i de les seves aportacions en aquest camp.

<https://www.accc.cat/2023/01/02/el-post-del-soci-eudald-carbonell-comunicador-per-militancia/>

06/02/2023 | *Un nou començament per l'EUSJA a Milà*

La vicepresidenta de l'ACCC, Anna May, va assistir a l'Assemblea General de l'EUSJA que va tenir lloc a Milà el 26 de gener de 2023, la primera després de la pandèmia. Durant l'assemblea, a part d'aprovar el nou pressupost anual, d'explicar els problemes de finançament dels últims anys i acceptar la renúncia de la junta actual, es va parlar del rol de les associacions que formen part de l'EUSJA per lluitar contra la desinformació i per donar suport als mitjans locals en continguts científics.

<https://www.accc.cat/2023/02/06/un-nou-comencament-per-leusja-a-mila/>

Membres de l'EUSJA a l'IFOM de Milà, 26 de gener de 2023

23/05/2023 | *Entrevista a Xavier Duran, primer soci de l'ACCC*

Xavier Duran és periodista científic, químic de formació i escriptor de llibres de divulgació científica, majoritàriament. Va acabar Química el 1982 i va obtenir el doctorat en Ciències de la Comunicació el 1997. Des del 1989 es va dedicar exclusivament al periodisme científic, primer en col·laboracions en diversos mitjans escrits, fins que va començar a col·laborar a TV3 als anys 90 i del 1999 al 2014 va dirigir el programa *El Medi Ambient*. En ser present a l'ACCC des de la seva formació, va ser un dels entrevistats pel treball final de màster de l'estudiant en pràctiques i soci de l'ACCC Diego de la Vega sobre la història de l'associació. <https://www.accc.cat/2023/05/23/entrevista-a-xavier-duran-primer-soci-de-laccc/>

23/04/2023 | *Idees per Sant Jordi: repassem els llibres publicats pels socis i sòcies de l'ACCC*

Es van recollir en un post col·laboratiu alguns dels llibres creats pels nostres socis per tal de recomanar lectures pel dia mundial del llibre. <https://www.accc.cat/2023/04/19/idees-per-sant-jordi-repassem-els-llibres-publicats-pels-socis-i-socies-de-laccc/>

27/09/2023 | *Hypatia I: un viatge a Mart sense sortir de la Terra*

Carla Conejo González, sòcia de l'ACCC i una de les nou científiques catalanes que van viatjar a la Mars Desert Research Station, al desert de Utah, als Estats Units, per a realitzar una missió anàloga de quinze dies amb l'objectiu de simular un futur assentament a Mart, ens va explicar la seva experiència. <https://www.accc.cat/2023/09/27/hypatia-i-un-viatge-a-mart-sense-sortir-de-la-terra/>

21/12/2023 | *Entrevista a Mercè Piqueras, primera dona presidenta de l'ACCC*

Mercè Piqueras és biòloga, traductora i divulgadora científica i, a més, va ser la primera dona presidenta de l'ACCC entre els anys 2006 i 2011. La seva llarga i activa presència a l'associació des de la seva fundació fins a l'actualitat mostra el seu gran compromís amb la comunicació científica feta a Catalunya. En aquesta entrevista, duta a terme pel soci Diego de la Vega, vam parlar amb Mercè Piqueras per a conèixer-la més a fons en el terreny personal, però també perquè ens expliqués amb detall com van ser els primers anys de funcionament de l'ACCC i els reptes que es va trobar durant el seu període de presidència. El 2023 cobrava especial importància a causa de la celebració de l'Any Joan Oró, científic lleidetà, a qui l'ACCC va dedicar un segell de Correus l'any 2008. <https://www.accc.cat/2023/12/21/entrevista-a-merce-piqueras-primera-dona-presidenta-de-laccc/>

4.2. Comunicats

25/04/2023 | *Institucions, investigadors i comunicadors científics demanen a Springer Nature la restauració de l'arxiu digital d'Investigación y Ciencia*

El 31 de gener de 2023, el grup Springer Nature va decidir posar fi a la publicació *Investigación y Ciencia*, de gairebé 50 anys de trajectòria, i *Mente y Cerebro*, fundada al 2002. Amb aquesta decisió es va acabar amb dues publicacions científiques de referència que han tingut un gran impacte en la cultura científica, no només espanyola, sinó també de la resta de països castellanoparlants. Aquesta decisió va portar amb ella altres conseqüències, com el tancament del web de la revista i la pèrdua del seu arxiu històric. Com a resposta a aquesta sobtada acció, algunes persones relacionades amb la publicació van redactar una carta oberta dirigida a Springer Nature, a la qual s'hi va sumar l'ACCC, per tal de demanar que l'arxiu digital

d'Investigación y Ciencia es tornés a fer públic. <https://www.accc.cat/2023/04/25/institucions-investigadors-i-comunicadors-cientifics-demanen-a-springer-nature-la-restauracio-de-larxiu-digital-diyc/>

4.3. Esdeveniments

13/02/2023 | *Torna la Biennal Ciutat i Ciència*

Debats, taules rodones, instal·lacions artístiques, actuacions, concerts, passejades, cinema i, fins i tot, teatre, van tenir lloc del 21 al 26 de febrer a Barcelona, en el marc de tercera edició de la Biennal Ciutat i Ciència, un dels esdeveniments més importants de la cultura científica de Barcelona. El programa va comptar amb la lectura dramatitzada d'*Oxigen*, la qual ja va ser organitzada al 2012 per l'ACCC, entitat col·laboradora de la Biennal. <https://www.accc.cat/2023/02/13/torna-la-biennal-ciutat-i-ciencia/>

07/03/2023 | *Verificat organitza formacions gratuïtes per a periodistes dins del projecte IBERIFIER*

Verificat va organitzar, amb la col·laboració de l'ACCC, una sèrie de formacions gratuïtes per a periodistes i estudiants de comunicació sobre com funciona la desinformació i les tècniques i eines per a detectar-la i verificar-la dins les redaccions. L'activitat va estar emmarcada dins del projecte *IBERIFIER*, un consorci d'investigadors, fact-checkers (entre els quals es troba Verificat) i centres de recerca espanyols i portuguesos liderat per la Universitat de Navarra que pretén fomentar les activitats d'alfabetització mediàtica en la societat. <https://www.accc.cat/2023/02/09/verificat-organitza-formacions-gratuïtes-per-a-periodistes-dins-del-projecte-iberifier/>

21/03/2023 | *Taula rodona a través de l'Atlàntic: Quines practiques d'excel·lència podem adoptar a Europa i Llatinoamèrica?*

L'ACCC, en el marc del projecte europeu *ENJOI*, va co-organitzar juntament amb el Centre d'Estudis de Ciència, Comunicació i Societat de la Universitat Pompeu Fabra (CCS-UPF) i el Màster en Comunicació Científica, Mèdica i Ambiental, de la UPF-Barcelona School of Management, la taula rodona en línia *Comunicando ciencia desde ambos lados del Atlántico: ¿Qué prácticas de excelencia podemos adoptar en Europa y Latinoamérica?* L'objectiu era promoure un intercanvi de coneixements transnacional, multicultural i bidireccional entre *ENJOI* i institucions i professionals fora d'Europa, concretament a Llatinoamèrica, per incorporar una perspectiva no eurocèntrica de la comunicació científica, tot creant col·laboracions. <https://www.accc.cat/2023/03/28/taula-rodona-a-traves-de-latlantic-quines-practiques-dexcellencia-podem-adoptar-a-europa-i-llatinoamerica/>

26/03/2023 | *Els socis de l'ACCC promouen la divulgació científica al darrer capítol de Quan arribin els marciàns, de TV3*

El diumenge 26 de març de 2023 es va estrenar un nou capítol del programa *Quan arribin els marciàns*, de TV3, centrat en la divulgació de la ciència. Hi van participar els membres de l'ACCC Irene Lapuente, Miriam Rivera, Toni Bertólez i Núria Jar. <https://www.accc.cat/2023/03/29/els-socis-de-laccc-promouen-la-divulgacio-cientifica-al-darrer-capitol-de-quan-arribin-els-marciàns-de-tv3/>

20/03/2023 | *L'ACCC renova la Junta Directiva i presenta nous projectes de cara al 2023*

El 20 de març es va celebrar la XXXa Assemblea General de l'ACCC en format híbrid al Col·legi de Periodistes de Catalunya. Durant l'acte es va repassar el resum d'activitats de l'associació del 2022, la memòria de tresoreria, l'informe de la presidència i la votació de la nova Junta Directiva de l'ACCC. <https://www.accc.cat/2023/03/30/laccc-renova-la-junta-directiva-i-presenta-nous-projectes-de-cara-al-2023/>

Membres de la nova Junta a l'Assemblea General de l'ACCC el 20 de març de 2023

17/04/2023 | *Dues sòcies de l'ACCC participen en la missió Hipatia I*

Des del 16 al 29 d'abril de 2023, dues sòcies de l'ACCC, Carla Conejo, biòloga humana i divulgadora científica, i Núria Jar, periodista especialitzada en ciència i salut, van formar part de la primera missió Hypatia a l'estació anàloga Mars Research Desert Station (MDRS) a Utah, Estats Units, on van simular ser en una missió a Mart. Les van acompanyar unes altres set dones científiques especialitzades en diferents disciplines com la biologia, l'enginyeria, l'astrofísica i les matemàtiques, entre d'altres. <https://www.accc.cat/2023/04/17/dues-socies-de-laccc-participen-en-la-missio-hypatia-i/>

08/05/2023 | *L'ACCC i la Fundació Joan Oró convoquen el XIè Premi Joan Oró de Divulgació de la Recerca Científica*

La Fundació Joan Oró i l'ACCC –amb motiu del l'Any Joan Oró i amb el suport del Departament d'Universitats i Recerca de la Generalitat de Catalunya– van convocar el XI Premi Joan Oró de Recerca i Divulgació de la Recerca Científica amb l'objectiu d'incentivar en les investigadores i els investigadors

la voluntat per comunicar el contingut i el valor de la seva recerca científica. <https://www.accc.cat/2023/05/08/laccc-i-la-fundacio-joan-oro-convoquen-el-xie-premi-joan-oro-de-divulgacio-de-la-recerca-cientifica/>

27/05/2023 | *FestiNAT*

El 27 de maig, en el marc de la Setmana de la Natura, la Fundació Emys, la Institució Catalana d'Història Natural (ICHN) i la plataforma OxigeNATs van organitzar el FestiNAT, que té per objectiu facilitar un espai de connexió per reduir la desvinculació de la societat amb la natura i impulsar l'educació ambiental com a eina de divulgació per a totes les edats, entre d'altres, tot oferint un espai a les entitats del territori per divulgar els seus. L'ACCC va col·laborar en aquesta iniciativa i els seus socis van disposar d'un espai per presentar les seves activitats. Silvia Simon, vocal territorial de Girona, hi va presentar l'ACCC. <https://www.accc.cat/2023/05/03/presenta-la-teva-proposta-dactivitat-al-festinat/>

8-9/06/2023 | *Se celebra la setzena Festa de la Ciència*

Un any més, es va celebrar la Festa de la Ciència de Barcelona, organitzada pel programa Barcelona Ciència de l'Institut de Cultura de Barcelona i, des de l'any 2021, per Barcelona Ciència i Universitats de l'Ajuntament de Barcelona, amb l'objectiu d'afavorir el diàleg imprescindible entre ciència i societat, tot oferint propostes obertes a tota la ciutadania. Com en els anys anteriors, la Festa va comptar amb la col·laboració de l'ACCC en la difusió i la coordinació dels moderadors i moderadores de les microxerrades i els debats, conduïts per membres de l'associació. Al 2023, la Festa de la Ciència va tenir lloc a la Rambla Prim els dies 8 i 9 de juny. <https://www.barcelona.cat/festa-de-la-ciencia/es/la-fienda-agrupa-cerca-de-16000-visitantes>

29/09/2023 | *Nit de la Recerca Europea a Catalunya*

La Nit Europea de la Recerca és un esdeveniment públic dedicat a la divulgació de la ciència que se celebra cada any en més de 300 ciutats de 30 països d'Europa al mateix temps, en aquest cas, al voltant del 30 de setembre. El seu objectiu és apropar la recerca i els seus protagonistes al públic de totes les edats i donar a conèixer la recerca i la innovació de manera planera i divertida. El consorci català que l'organitza està format per la Universitat de Girona (UdG), entitat coordinadora, la Universitat de Barcelona (UB), la Universitat de Vic-Universitat Central de Catalunya (UVIc-UCC), la Universitat de Lleida (UdL), la Universitat Rovira i Virgili (URV), l'Institut de Salut Global de Barcelona (ISGlobal), la Fundació Bofill i l'ACCC. Els dies previs a l'esdeveniment, es va realitzar un sorteig de cinc llibres de divulgació en català, en col·laboració amb l'editorial Cossetània. Aquest projecte està cofinançat pel programa de recerca i innovació Horizon Europe de la Unió Europea sota el projecte *NitRecerCat* (101061189). Al 2023, la Nit de la Recerca va comptar amb més de 250 activitats. <https://www.accc.cat/2023/09/12/la-nit-europea-de-la-recerca-a-catalunya-torna-aquest-setembre-amb-mes-de-250-activitats/>

28/09/2023 | *El Toc de Ciència d'Olot rep més de 200 persones*

En la seva segona edició, el Toc de Ciència, esdeveniment en el qual l'ACCC és col·laboradora, va doblar l'assistència, arribant a més de 200 persones. El format, considerat “proper” i “molt fresc”, va reunir a un públic divers i intergeneracional i va atreure tant persones interessades en la ciència, com vianants i curioses. El festival va reivindicar el caire local i inclusiu, necessari perquè el coneixement científic sigui accessible per tothom. <https://www.accc.cat/2023/10/06/laccc-collabora-amb-el-toc-de-ciencia-dolot-lesdeveniment-rep-a-mes-de-200-persones/>

28/09/2023 | *28 de setembre, Dia Internacional de la Cultura Científica*

L'ACCC es va tornar a sumar a les més de 100 entitats que celebren el Dia Internacional de la Cultura Científica (DICC) cada any, el 28 de setembre. El seu objectiu és evidenciar la importància de la cultura científica al món d'avui dia i celebrar les activitats i institucions que brinden espais perquè les persones facin de la ciència una part rellevant de les seves vides. <https://www.accc.cat/2023/09/23/28-de-setembre-dia-internacional-de-la-cultura-cientifica/>

23/10/2023 | *L'ACCC torna a col·laborar amb el Science Journalism Forum*

Del 23 al 26 d'octubre es va celebrar el Science Journalism Forum 2023 (SFJ23), un esdeveniment virtual global en múltiples idiomes que aplega més de 2.000 espectadors, on periodistes, escriptors, autors, científics i estudiants comparteixen la seva visió del periodisme científic i descobreixen noves eines per reforçar la seva tasca. En el marc d'aquest gran fòrum, l'ACCC va comptar amb entrades gratuïtes i descomptes perquè els seus membres hi poguessin assistir. <https://www.accc.cat/2023/09/13/laccc-tornar-a-ser-partner-del-science-journalism-forum/>

10-11/11/2023 | *BCNspiracy*

BCNspiracy, l'esdeveniment de divulgació científica anual a Barcelona, va celebrar la seva setena edició el 10 i 11 de novembre al Museu de la Ciència – CosmoCaixa de Barcelona. BCNspiracy és un esdeveniment estatal de divulgació científica sense ànim de lucre organitzat a Barcelona des de 2017 per professionals de la recerca i la divulgació de la ciència. Neix de la necessitat d'acostar la recerca i la divulgació científica a tota la població. La jornada, que ja s'ha establert com un referent a la ciutat de Barcelona, té la missió de donar a conèixer la necessitat i la utilitat de la ciència a tota la ciutadania. <https://www.accc.cat/2023/11/08/bcnspiracy-torna-un-any-mes-al-museu-de-la-ciencia-cosmocaixa/>

10-19/11/2023 | Setmana de la Ciència a Catalunya 2023 (SC'23)

La 28a Setmana de la Ciència a Catalunya (SC'23), organitzada per l'FCRI, es va celebrar del 10 al 19 de novembre. L'ACCC va col·laborar en la seva difusió. La Generalitat de Catalunya impulsà la commemoració de l'Any Joan Oró amb motiu del centenari del naixement del bioquímic Joan Oró i Florensa. Com a part d'aquesta iniciativa, la figura i trajectòria científica d'aquest cèlebre investigador lleidatà, referent internacional en l'estudi de l'origen de la vida, va esdevenir el fil conductor de la Setmana de la Ciència. <https://setmanaciencia.fundaciorecerca.cat/frontend/home.asp>

1-2/12/2023 | Jornades D+i 2023: Ciència de tu a tu

Les Jornades de Divulgació Innovadora D+i de Saragossa són el fòrum de professionals on reflexionar sobre els nous camins, enfocaments i formats per a comunicar la ciència, es duen a terme tallers, xerrades i formacions sobre divulgació en directe per experimentar i explorar la divulgació científica. L'ACCC hi col·labora en la seva difusió. L'organització de les Jornades va aportar dues invitacions amb les que hi van assistir les responsables de comunicació de l'ACCC, Miriam Rivera i Maite Guilera. A més, l'associació va oferir cinc entrades gratuïtes als membres estudiants o en situació d'atur.

<https://www.accc.cat/2023/11/16/jornades-di-2023-ciencia-de-tu-a-tu/>

21/12/2023 | Visita guiada a l'exposició Dinosauris de la Patagònia

El Museu de la Ciència – Cosmocaixa va oferir 25 places a membres de l'ACCC i acompanyants per gaudir d'una visita guiada gratuïta a l'exposició temporal *Dinosauris de la Patagònia*. https://cosmocaixa.org/ca/p/dinosauris-de-la-patagonia_a161193314

10/01/2024 | XVII Jornada Santa Llúcia: microbiota i salut

La Jornada de Santa Llúcia està organitzada per la Secció Biologia i Societat de la Societat Catalana de Biologia, amb la col·laboració de l'ACCC. L'objectiu d'aquesta jornada és el d'acostar el coneixement científic actualitzat a tot el públic, tant acadèmic com no acadèmic. En aquesta edició, que va tenir lloc el 10 de gener de 2024, a la sala Nicolau d'Olivera, a l'Institut d'Estudis Catalans, la gran protagonista va ser la microbiota i la seva relació amb la salut. <https://www.accc.cat/2023/12/04/xvii-jornada-santa-llucia-microbiota-i-salut/>

4.4. Iniciatives

PerCientEx

El projecte *PerCientEx*, que compta amb el finançament de la Fundació "la Caixa" i la Fundació Dr. Antoni Esteve, identifica, recopila, i difon periòdicament articles guardonats sobre ciència, tecnologia, salut i medi ambient, en l'àmbit iberoamericà.

13/11/2023 | Acte d'entrega del II Premi de Periodisme de Salut Fundació Dr. Antoni Esteve – PerCientEx

La Fundació Dr. Antoni Esteve i l'Observatori PerCientEx (Periodisme Científic d'Excel·lència) van llençar el passat mes de juny la segona edició del Premi de Periodisme de Salut, que premia els articles de gran qualitat en llengua castellana publicats al llarg del 2022 a tota Espanya. La dotació del primer premi va ser de 2.500 euros per a Jesús Méndez, pel seu reportatge *Si Maurice Hilleman es la persona*

que más vidas ha salvado, ¿por qué la gente no lo conoce? <https://www.accc.cat/2023/10/26/acte-dentrega-del-ii-premio-de-periodismo-de-salud-fundacio-dr-antoni-esteve-percientex/>

D'esquerra a dreta: Pol Morales, Sergio Ferrer, Verónica Couto, Jesús Méndez i Laura G. de Rivera. Font: Fundació Dr. Antoni Esteve

X(p)rimenta

31/01/2023 | *Oberta la inscripció al concurs escolar de vídeos científics X(p)rimenta 2023*

L'FCRI i l'ACCC van organitzar durant el 2023 el 13è Premi de Comunicació Científica Audiovisual, *X(p)rimenta 2023*. Aquesta convocatòria s'adreça a alumnes i a docents de primària, ESO, batxillerat i cicles formatiu que vulguin fer un experiment científic i filmar-lo en vídeo, amb dos objectius: divulgar un principi científic o tecnològic vinculat al currículum dels ensenyaments de primària, secundària, batxillerat o cicles formatius, i aprendre a usar les bases del llenguatge audiovisual. <https://www.accc.cat/2023/01/31/oberta-la-inscripcio-al-concurs-escolar-de-videos-cientifics-xprimenta-2023/>

03/06/2023 | *Dues escoles de Barcelona i una d'Olot guanyen el concurs X(p)rimenta 2023 de vídeos sobre experiments científics*

En la seva tretzena edició, aquesta iniciativa de l'FCRI i l'ACCC, va aconseguir un record de participació, amb 33 vídeos finalistes sobre un total de 151 vídeos, un 47% més que en l'edició anterior. El jurat, entre el que trobem la Junta de l'ACCC, va seleccionar 33 vídeos finalistes. Els premis es van lliurar el 6 de juny a un acte celebrat a l'Escola d'Enginyeria de Barcelona Est (EEBE) del Campus Diagonal-Besòs de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC). Jordi Balaguer, tresorer de l'ACCC, hi va assistir en representació de l'associació. L'Escola Baloo, de Barcelona, amb el vídeo *Plàstic biodegradable fet amb*

llet, va guanyar en la categoria de primària; l'IE Greda, d'Olot, amb el vídeo *El pH de la peixera*, va obtenir el guardó en la de secundària; i l'Escola Pia de Sarrià-Calassanç, amb el vídeo *No diguis misto, digues coet!*, va resultar premiada en la categoria de Batxillerat i Cicles Formatius. També es van lliurar 12 mencions especials, 4 per categoria. En total, hi van participar 499 alumnes i 76 docents de 74 centres educatius (71 a Catalunya, 2 a Balears i 1 a la Comunitat Valenciana). <https://www.fundaciorecerca.cat/es/sala-de-premsa/dues-escoles-de-barcelona-i-una-dolot-guanyen-el-concurs-xprimenta-2023-de-videos-sobre-experiments-cientifics/>

Il·lustraciencia

Il·lustraciencia és un projecte nascut al 2009 sota la coordinació del soci Miquel Baidal Crespo amb l'objectiu de divulgar i premiar la il·lustració científica i de natura. Per a això, *Il·lustraciencia* du a terme nombroses accions, entre les quals destaca el certamen internacional d'il·lustració científica i naturalista. En cada edició, se seleccionen les millors 40 obres per crear una exposició itinerant amb la qual apropar la ciència a la societat. D'entre els treball escollits, i d'acord al seu objectiu, *Il·lustraciencia* premia econòmicament l'obra guanyadora del premi. Així mateix, les il·lustracions seleccionades es recullen en un catàleg virtual d'accés lliure. La visibilitat de la il·lustració científica i dels autors s'aconsegueix també per mitjà de tallers i xerrades impartits per professionals de sector. Tant les exposicions com les activitats es realitzen en col·laboració amb universitats, museus, biblioteques i altres entitats compromeses amb la divulgació de la ciència, establint així una relació en la qual el projecte, els il·lustradors, les institucions i la societat en surten beneficiats.

Totes aquestes accions són possibles, des de la tercera edició del certamen, gràcies a la col·laboració de la FECYT, del Ministeri de Ciència i Innovació i Universitats, i la Fundació "la Caixa". L'ACCC organitza el projecte des dels seus inicis, i des de la sisena edició, es va sumar el Museu Nacional de Ciències Naturals (MNCN-CSIC). Aquestes institucions han contribuït al creixement del projecte i a l'acompliment dels seus objectius.

A més, *Il·lustraciencia* ofereix cursos intensius presencials i en línia. La preparació d'aquests cursos i el seguiment en línia posterior permeten a l'alumnat rebre una major formació i consells de caràcter professional.

L'alta presència del projecte en xarxes socials han permès crear una comunitat d'il·lustradors científics creixent que promou la col·laboració entre professionals i la difusió del seu treball. Així mateix, al web es publica contingut d'interès per al sector i al blog es troba tota l'actualitat del projecte.

01/03/2023 | *El certamen internacional Il·lustraciencia obre la seva desena edició*

L'MNCN-CSIC i l'ACCC van organitzar la 10a edició del Premi Internacional d'Il·lustració Científica i de Naturalesa *Il·lustraciencia*, oberta a il·lustradors i il·lustradores majors de 18 anys de qualsevol país. En aquesta edició es va afegir una modalitat especial per l'Any Cajal, destinada a propostes relacionades amb l'anatomia i fisiologia del cervell o del sistema nerviós en general o amb recerques recents en l'àrea de les neurociències. <https://www.accc.cat/2023/03/01/el-certamen-internacional-il·lustraciencia-obre-la-seva-desena-edicio/>

06/06/2023 | *S'anuncien les obres guanyadores de la desena edició del certamen internacional d'Il·lustraciencia*

Les obres guardonades, entre les més de 400 que es van presentar a la novena edició del Premi Internacional d'Il·lustració Científica i Naturalista *Illustraciencia* van ser *El solstici d'hivern als dòlmens de Sedano i Las Loras*, de María Lezcano Herrera, a la categoria d'il·lustració científica; i *Dormice of Europe*, de Denitsa Peneva, a la d'il·lustració naturalista. En aquesta edició, a més, *Diversitat morfològica de les neurones humanes*, de Maddi Astigarraga Bergara, va rebre el Premi Any Cajal; i *Andreaea nivalis*, de Manuel Sánchez Villegas, va rebre el premi del públic, escollit per votació popular. <https://www.accc.cat/2023/06/06/sanuncien-les-obres-guanyadores-de-la-desena-edicio-del-certamen-internacional-dillustraciencia/>

El solstici d'hivern als dòlmens de Sedano i Las Loras, de María Lezcano Herrera, obra guanyadora de la categoria d'il·lustració científica d'*Illustraciencia* 10

19/09/2023 | *Illustraciencia* anuncia al seu primer documental

Veus i traços de la il·lustració científica és un documental dirigit per Laura Carrau i que compta amb la col·laboració de l'ACCC i el projecte europeu *ENJOI*. Mostra el recorregut del projecte *Illustraciencia* des dels seus inicis a l'any 2009 fins a l'actualitat, amb la publicació del primer i més ambiciós *Manual d'Il·lustració Científica* en castellà. <https://www.accc.cat/2023/09/12/illustraciencia-estrena-el-seu-primer-documental/>

19-21/06/2023 | III Congrés Internacional d'Il·lustració científica en línia

Al juny del 2023, en el marc del projecte *Illustraciencia*, el MNCN-CSIC i l'ACCC, i la Fundació "la Caixa", es va organitzar el III Congrés Internacional d'Il·lustració Científica Online amb l'objectiu de reunir interessats i professionals en aquesta disciplina, que va aplegar a més 700 participants.

<https://ilustraciencia.info/cronica-del-congreso-internacional-de-ilustracion-cientifica-ilustraciencia-online-un-punto-de-encuentro-y-el-inicio-de-un-camino/>

30/06/2023 | III Trobada Ilustraciencia

La Trobada *Ilustraciencia* és un esdeveniment organitzat en col·laboració amb el Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC) i l'ACCC que es realitza al MNCN-CSIC, on es reuneixen il·lustradors científics i naturalistes de tot el món per compartir la seva passió per la ciència i la natura. <https://ilustraciencia.info/iii-encuentro-ilustradores-cientificos-ilustraciencia-mncn-csic/>

Ilustra TALKS

Ilustraciencia organitza, des de juliol de 2020, entrevistes periòdiques i taules rodones en línia en directe a professionals de la il·lustració científica per tal de resoldre dubtes sobre les principals qüestions que preocupen a aquest col·lectiu, com els encàrrecs a científics, tècniques o drets d'autor. https://www.youtube.com/channel/UC5Tt_LwHwMslAwVERK7h-UQ

Buscaciència

L'ACCC és la coordinadora de l'agenda d'activitats de divulgació científica *Buscaciència*, ideada originalment pel soci de l'ACCC Octavi Planells. *Buscaciència* va néixer amb l'objectiu de difondre aquest tipus d'activitats entre el públic general i de donar visibilitat als esdeveniments divulgatius dels socis i sòcies de l'associació. Durant el 2023, s'hi van publicar 182 esdeveniments. www.buscaciencia.cat

Premis de Divulgació Científica ACCC

L'ACCC va convocar al 2023 la III edició dels Premis de Divulgació Científica ACCC per fomentar una millor difusió i posada en valor dels treballs de divulgació de la ciència, així com per reconèixer la tasca dels professionals de la divulgació científica. Es van atorgar 1000 euros al projecte guanyador i 500 als dos accessits. <https://www.accc.cat/2023/07/25/sobre-la-convocatoria-dels-premis-de-divulgacio-cientifica-accc-2023/>

14/12/2023 | Trobada oberta i entrega del III Premi de Divulgació Científica ACCC 2023

El 14 de desembre, Vil·la Urània va ser l'escenari de l'entrega dels III Premis de Divulgació Científica ACCC, una cita que té com a objectiu reconèixer els projectes més destacats en el camp de la divulgació científica. Es va reunir una selecció d'iniciatives que van brillar per la seva originalitat i impacte en la transmissió del coneixement científic al públic. Cèlia Ventura, Magda Vila i Vanessa Balagré van rebre un accèssit pels seus projectes, *Soc Tastaolletes* i *Plàncton: Motor de vida del planeta oceà*, respectivament. El guanyador va ser el soci Josep Duran pel projecte *Reacciona... Explota!* <https://www.accc.cat/2023/12/20/trobada-oberta-i-entrega-del-iii-premi-de-divulgacio-cientifica-accc-2023/>

Els finalistes dels III Premis de Divulgació Científica ACCC. D'esquerra a dreta: Mireia Querol, Magda Vila i Vanessa Balagué, Pep Duran, Marta Gabarró, Isabel Dias Loureiro i el president de l'ACCC, Ruben Permuy

4.5. Grup de divulgació científica EspaiNANO

El Grup de comunicació i divulgació de la nanotecnologia, EspaiNANO, es va crear amb la intenció de ser un punt de trobada de nanodivulgadors i experts en diferents temàtiques relacionades amb la nanotecnologia. La seva missió és la de fomentar la cultura científica i el seu coneixement per part de la ciutadania i de promoure vocacions científiques entre els joves i petits. EspaiNANO du a terme accions de comunicació i divulgació científica, i de participació ciutadana, estudis centrats en la relació ciència-societat i activitats de formació especialitzada en la comunicació de la nanotecnologia.

El grup està format íntegrament per socis de l'ACCC; liderat pel doctor en Química i vocal de la Junta de l'ACCC, Jordi Díaz, responsable de Nanodivulga UB i dels projectes educatius *NanoEduca* i *Barcinano*, i compta amb divulgadors com Mara Carmona –graduada en Microbiologia per la UAB–, Roger Castells –Doctor al John Innes Centre de Norwich, del Regne Unit, divulgador i formant-se per nanodivulgar a través d'impressió 3D–, Ana de la Osa –coordinadora d'esdeveniments i activitats de divulgació a l'Institut Català de Nanociència i Nanotecnologia, l'ICN2–, Guillem Domenech –doctorand en Física a la UB i expert en tallers de ciència–, Pilar Jiménez –divulgadora i coordinadora d'esdeveniments i activitats de divulgació a l'Institut de Bioenginyeria de Catalunya (IBEC)–, Anna May –vicepresidenta de l'ACCC, Doctora en Materials, cap de comunicació de l'ICMAB-CSIC i divulgadora apassionada–, Joan Mendoza –microscopista als CCiTUB i filòsof–, Sarah Moreira –Graduada en Nanociència i Nanotecnologia per la UAB i Màster en Història de la Ciència (UAB) en l'especialitat professional de comunicació–, i J.A. Padilla –vocal de la junta de l'ACCC, Doctor en Materials per la UB, nanoeducador i divulgador en formació–.

Coordinació d'activitats de la Setmana de la Ciència a les Corts:

Centre cívic Can Déu

15/11/2023 | Les octaves en la Història de la Taula Periòdica

Centre cívic Pere Quart

16/11/2023 | Dibuixa el que no es veu

Centre cívic Tries i Peitx

18/11/2023 | Explorant la ciència amb la música de violí

Centre Cívic Tomasa Cuevas

19/11/2023 | Tracy y Keke: SUPERNANO: Una aventura a Nanoland

Festival de Nanociència i Nanotecnologia 10alamos9

El Festival de Nanociència i Nanotecnologia 10alamos9, el més gran que s'organitza a l'Estat en el camp de la divulgació de les nanotecnologies, va tornar un any més amb la participació de sis ciutats. El vocal d'activitats divulgatives de la Junta de l'ACCC, Jord Díaz, hi va participar activament com un dels coordinadors al Museu de la Ciència – CosmoCaixa. Les activitats es poden tornar a visualitzar a <https://10alamos9.es/>

Projecte BLADDEBOTS

Des del grup EspaiNANO, l'ACCC col·labora en la part divulgativa del projecte *BLADDEBOTS* (*Enzyme propelled nanobots as efficient nanotech platform for bladder cancer therapy*), impulsat per CaixaResearch i que inclou a l'Hospital Clínic, l'Institut de Bioenginyeria de Catalunya (IBEC), la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) i el Center for Cooperative Research in Biomaterials (CIC biomaGUNE), per investigar el càncer de bufeta i les aplicacions que hi pot tenir la nanotecnologia en l'estudi d'aquesta malaltia.

<https://twitter.com/PedreraScience/status/1471414529527590913?t=HTNs3AOxFkvrfsaOaSWDg&s=03>

Dins del projecte, es van realitzar diverses accions a xarxes social i en portals de referència en divulgació científica en català com Divulcat: Exemple: <https://www.enciclopedia.cat/divulcat/Noves-eines-nano-innovadores-per-curar-el-cancer.-exemple-BLADDEBOTS>

Nanoinventum

Nanoinventum és un projecte que té com a principal objectiu incorporar la ciència i la nanotecnologia a l'ensenyament primari. Mitjançant la creació d'un curs dissenyat específicament per a les escoles, aconseguim que l'alumnat es familiaritzi amb el llenguatge científic i conreï la passió per la nanotecnologia. El projecte es desenvolupa dins de l'aula i està recomanat per a estudiants de cicle superior (de quart a sisè de primària). Alhora, es forma el professorat i es busca vincular l'aprenentatge amb el currículum científic de les escoles. El curs de *Nanoinventum* es divideix en quatre fases que s'implementen durant un trimestre: formació, maletí experimental *Nanoexplora*, creació i avaluació de maquetes de nanorobots i fira de presentació final. A totes s'apliquen els pilars que sostenen aquest projecte: creativitat, innovació, educació, nanotecnologia, compromís, investigació i alumnat. <https://ca.nanoinventum.com/cursos>

31/05/2023 | Jornada final del projecte Nanoinventum

El 31 de maig es va dur a terme l'acte de cloenda de *Nanoinventum* al Poliesportiu Municipal de Molins de Rei. Més de 700 alumnes de diferents escoles de tot Catalunya van participar en una fira científica on van exposar les maquetes de nanorobots realitzades a classe. Aquestes maquetes són la culminació

del treball realitzat a les aules durant tot el curs dins el marc d'aquest projecte divulgatiu. La jornada va comptar amb la representació d'un cos humà gegant realitzat per tots els nens i amb un dron que va simular com funciona un nanorobot. Aquesta simulació es va basar en el projecte *Bladdebots*, liderat pel Dr. Samuel Sánchez (IBEC), projecte del qual l'ACCC és partner liderant les activitats de comunicació científica. <https://www.accc.cat/2023/06/06/jornada-final-nanoinventum-2022-23/>

Representació d'un cos humà gegant realitzat pels assistents a la jornada final de *Nanoinventum*.

Festa de la Ciència

El grup EspaiNANO va participar en la Festa de la Ciència, organitzada per l'Ajuntament de Barcelona, amb dues activitats divulgatives:

- BLADDEBOTS: <https://www.barcelona.cat/festa-de-la-ciencia/ca/activitats/noves-eines-contr-el-cancer-els-nanorobots-de-bladdebots>
- Espectacle SUPERNANO: <https://www.barcelona.cat/imatges/ca/search/26688/una-dona-presenta-lactivitat-nanoci/>

Montbau Punt Científic

Montbau Punt Científic és un cicle que ofereix activitats de caire cultural i científic al barri de Montbau. El grup EspaiNANO hi va participar amb les següents activitats:

- Espectacle SuperNano
- Espectacle The atom Journey
- Concurs de Nanorelats Ètica i Ciència: <https://locampusdiari.com/arxius/58390>

Cicle Visions de Ciència: Nanotecnologia i ètica

En aquest cicle es van abordar els aspectes ètics i socials més rellevants d'aquesta nova revolució científica i tecnològica amb motiu de la publicació del *Llibre Blanc de les Nanotecnologies: Una guia sobre el coneixement del món a la nanoescala*.

<https://ajuntament.barcelona.cat/biblioteques/ca/canal/nanotecnologia-i-%C3%A8tica>

4.6. Grup de perspectiva de gènere en la ciència

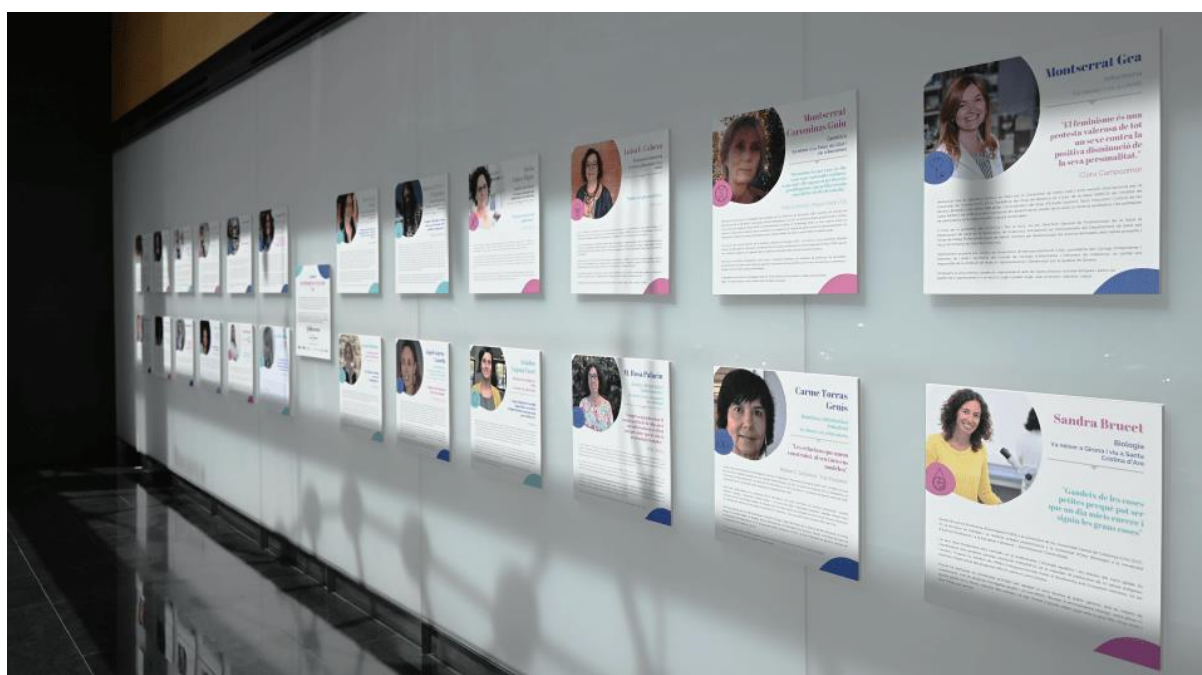
El Grup de treball de Perspectiva de Gènere en la Ciència té per objectiu visibilitzar les recerques, activitats, accions i obres realitzades per o per a dones i noies en relació a la ciència, ja sigui en l'àmbit de la recerca, la comunicació, la divulgació o qualsevol altra disciplina que hi contribueixi. D'aquesta manera, es vol donar a conèixer a les dones d'aquests àmbits, especialment del territori català, i normalitzar la seva figura en el panorama científic davant dels i les joves. Qualsevol membre de l'ACCC,

sigui dona o home o una persona no binària, pot formar part d'aquest grup..
<https://www.accc.cat/category/perspectiva-genera/>

Al 2023, el Grup de Perspectiva de Gènere de l'ACCC va participar en les següents activitats:

Exposició Científiques Catalanes 2.0

L'objectiu d'aquesta exposició itinerant, formada per 25 panells amb 24 perfils de científiques catalanes en actiu i creada al 2020, és donar més visibilitat al paper estratègic de les dones científiques del nostre territori, que es preocupen per comunicar la ciència per tal de contribuir a crear i divulgar rols i models femenins, especialment en els àmbits de les ciències i les enginyeries. Durant el 2023, la mostra va recórrer les següents seus: l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet, l'Ajuntament de Girona, l'Ajuntament de Ripollet, l'IDIBAPS, l'Institut Màrius Torres de Lleida, el centre cívic Vil·la Urània, l'Institut de Roquetes, l'EMD de Jesús i la biblioteca Sagrada Família.

Exposició *Científiques Catalanes 2.0* a l'IDIBAPS

12/01/2023 | *Presentació de l'exposició Científiques Catalanes 2.0 a la CIBA*

La CIBA, l'espai de recursos per a dones, innovació i economia feminista de Santa Coloma de Gramenet, va acollir l'exposició *Científiques Catalanes 2.0* al gener de 2023. L'acte d'inauguració va comptar amb una presentació a càrrec de Blanca Padrós, 2a tinenta d'alcaldesa d'Economia, Serveis Interns, Treball, Universitats, Innovació i Transparència; i un diàleg, conduït per Marta Pulido, membre del Grup de Perspectiva de Gènere en la Ciència de l'ACCC, amb dues de les protagonistes de l'exposició: Àngels García Cazorla, coordinadora de la Unitat de Malalties Neurometabòliques del Hospital Sant Joan de Déu Barcelona i investigadora de les mecanismes de neurotransmissió i comunicació neuronal en aquest grup de patologies, i Anna Roig, professora d'Investigació a l'Institut de Ciències dels Materials de Barcelona (ICMAB-CSIC). <https://www.accc.cat/2023/01/23/anna-roig-i-angels-garcia-cazorla-inauguren-cientifiques-catalanes-2-0-a-la-ciba/>

Blanca Padrós, Anna Roig i Àngels García Cazorla a la inauguració de l'exposició *Científiques Catalanes 2.0* a la CIBA.

Tercera edició del concurs literari Scikus amb Perspectiva

En aquest concurs es proposa una adaptació dels *haikus* buscant la mateixa senzillesa i captació de l'instant, però enfocada a la ciència i els seus descobriments, i més concretament, a la ciència amb perspectiva de gènere. Els denominats *scikus* guanyadors de la tercera edició, seleccionats pel nostre jurat d'honor, van ser els dedicats a Inge Lehmann, per José Antonio Bustelo; a Carol Widney Greider, per Anna Fosch; i a Maria Sybilla Merian, per Salut Vila i Ros. <https://www.accc.cat/2023/06/14/la-3a-edicio-del-concurs-de-scikus-amb-perspectiva-ja-te-guanyadors/>

CientíficArt: Murals de científiques catalanes

CientíficArt: Murals de científiques catalanes és un projecte impulsat pel Grup de Perspectiva de Gènere en la Ciència de l'ACCC que té per objectiu visibilitzar i posar en valor les científiques catalanes pioneres al llarg de la història del nostre territori i apropar-les al públic més jove tot pintant murals dedicats a elles en parets exteriors d'escoles i instituts. Aquesta activitat s'acompanya de la cerca d'informació per part de l'alumnat per escollir la científica a pintar al seu centre educatiu i de tallers sobre perspectiva de gènere en la ciència.

<https://www.accc.cat/cientificart/>

4.7. Grup de política científica i comunicació (POLCICOM)

El Grup de Política Científica i Comunicació (Polcicomm) vol ser un instrument per a millorar la comunicació entre polítics i comunicadors científics i treballa activament per assegurar que les

informacions que es generen entre la ciència i la política arribin als seus destinataris i a la societat en general amb la intensitat que es mereixen.

Aquest grup té com a objectiu reunir als socis interessats en aprofundir en la comunicació de la ciència cap a les polítiques científiques, tot compartint experiències i contribuint a orientar i desenvolupar les seves habilitats i possibles interessos en la interfície ciència-política.

Durant el 2023, es van celebrar dues conferències de gran importància a les quals Marta Pulido, vocal de política científica de l'ACCC, hi va assistir com a membre del grup Polcicomm:

- La Conferència de l'European Parliamentary Technology Assessment (EPTA), que es va reunir al Parlament de Catalunya, que n'ha tingut la presidència durant 2023 per fixar objectius comuns als mecanismes d'assessorament de parlaments europeus.
- La conferència "Ciència per a la política a Europa" amb el lema "Construint una millor ciència per als ecosistemes polítics" va ser organitzada per la Comissió Europea.

Aquestes conferències van congrega polítics, experts en assessorament científic i professionals interessats en temes científics i de política científica, que van posar de manifest la importància de la ciència en la formulació de polítiques públiques.

INFORMACIÓ I CONTACTE

ASSOCIACIÓ CATALANA DE COMUNICACIÓ CIENTÍFICA (ACCC)

Rambla de Catalunya 10, 1r.

08007 – Barcelona

Tel. 933171920

www.accc.cat

secretaria-tecnica@accc.cat

comunicacio@accc.cat

Twitter: [@ACCC](https://twitter.com/ACCC)

Facebook: www.facebook.com/ACCCientifica

Instagram: [@comunicacioaccc](https://www.instagram.com/comunicacioaccc)